

Çocuk ihmal ve istismarı

ÇOCUK TANIMI

Çocuk Hakları Sözleşmesi

- 1.Madde: 18 yaşından küçük her insan çocuk sayılır.

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu

- 3. Madde: Daha erken ergin (reşit) olsa bile 18 yaşını doldurmamış kimse çocuk sayılır

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

- 6. Madde: Çocuk deyiminden 18 yaşını doldurmamış kişi anlaşılır.

İHMAL VE İSTİSMAR NEDİR?

İhmal;

yetişkinin, çocuk veya ergeni muhtemel tehlikelere karşı korumamaları, barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçları yerine getirmemelerini ifade eden bir davranış biçimidir.

İstismar;

Çocuğun; her türlü fiziksel, ruhsal veya sosyal açıdan zarar görmesi, sağlık ve güvenliğinin tehlikeye girmesi olarak tanımlanabilir.

- İhmal ve istismarı birbirinden ayıran en temel nokta ihmalin **pasif**, istismarın ise **aktif** bir olgu olmasıdır.

Riskli Durumlar

- Okul çevresinde ve okul güzergahında yabancıların arabalarına binmek
- Tek başına inşaat alanında dolaşma, ıssız ve köhne yerlerde gece saatlerinde bulunulmamalı
- Yanınızda aile bireyleri olmadan komşunun arabasına binmemeli veya evine gidilmemeli
- Komşunuzun evine gitmeniz gerekiyorsa aile bireylerini bilgilendirilmeli ve gidilecek evde ailenin bir arada olmasına dikkat edilmelidir.

- İstismar durumları okul ve ev arasındaki yolda
- Evin yakınındaki parklarda
- Akrabaların evlerinde gerçekleşebilir, bu durumlar karşısında dikkatli olunmalı

- Yapılan çalışmalar sonucunda istismarcıların çoğunlukla tanıdık kişiler olduğu,
- Kimi zaman aile
- Kimi zaman komşu
- Kimi zaman aile dostu olarak tanımlanan kişilerden geldiği görülmektedir.

Cinsel İstismar Kapsamında Düşünülebilecek Eylemler

Cinsel İstismar

- Cinsel organlara dokunma,
- Çocuğun, gencin ya da yetişkinin cinsel organlarının (resimlerinin) teşhiri,
- Çocuğun, gencin soyunurken gözlenmesi,
- Cinsel içerikli sözler (direkt olarak, telefon ya da mesaj yoluyla),
- Çimdik atma,
- Öpme,
- Sarılma,
- Vücudun değişik kısımlarını okşama,
- Laf atma,
- Islık çalma,
- Göz süzme vb.

Cinsel İstismara Uğrayan Çocuklarda Ortaya Çıkabilecek Belirtiler

Cinsel içerikli konulara aşırı ilgi ya da bunlardan aşırı kaçınma

Uyku sorunları, kabuslar

Depresyon ya da aile/arkadaş ilişkilerinde içe kapanma

Tahrik edici davranışlar

Bedeninin kirli ya da zarar gördüğü şeklindeki söylemler, ya da genital organlarında bir sorun olduğu düşünceleri

Okul devamsızlığı ya da kurallara uymama

Aşırı ketum tavırlar

Çizim, oyun ve fantezilerinde cinsel saldırganlık öğeleri

Aşırı sinirlilik, agresyon

İntihar düşünceleri / girişimleri

- İstismara uğrayan çocukta bu vb. duygu ve davranışlar gerçekleşebilir.
- Sizde ya da çevrenizde bu vb. davranış değişikliği gösteren arkadaşlarınız için rehberlik servisinden yardım alabilirsiniz.

Cinsel İstismara Uğramış Çocuk ve Genç

- İstismar edenden korkabilirsiniz,
- Sorun çıkardığınızı düşünüp korkabilirsiniz,
- Kendiniz için önemli kişileri kaybetmekten,
- Farklı Olmaktan **KORKABİLİRSİNİZ.**

- Sizi korkutan duygular istismarcıların size daha uzun süre istenmedik davranış göstermesine neden olmaktadır.
- İstismarcılar sizi korkutarak,
- Çevrenizdekilere zarar vereceğini söyleyerek,
- Anlattığınızda size kimsenin inanmayacağını söyleyerek korkutmaya devam etmek isteyeceklerdir.
- BU GİBİ DURUMLAR KARŞISINDA KORKMAYIN VE YARDIM İSTEYİN.

YAŞADIĞINIZ İSTİSMAR OLAYINI ANLATMAKTAN KAÇINMANIZIN NEDENİ

- Kimsenin size inanmayacağını düşünebilirsiniz.
- Utanır söylemek istemeyebilirsiniz
- Başkalarını korumak için saklamak isteyebilirsiniz
- Nasıl ifade edeceğinizi bilemeyebilirsiniz
- **UNUTMAYIN Kİ SİZLERE YARDIM İÇİN BURADAYIZ. YAŞADIKLARINIZI ORTADAN KALDIRMAK VE BİR BAŞKASININ YAŞAMASINI ÖNLEMELİK İÇİN SİZE YARDIM ETMEYE HAZIRIZ.**

Sizin Bedeniniz

- Vücudunuz size aittir ve kimsenin ona dokunmaya hakkı yoktur.

Hayır Deyin..

- İstemediğiniz ve size zarar vereceğinizi düşündüğünüz bir durumda hayır deyin, ısrar ederlerse bağırarak ortamdan uzaklaşın.

Yardım İsteyin..

- Karşılaşmış olduğunuz istenmedik durum karşısında yardım istemekten korkmayın.
- Maruz kalmış olduğunuz istismar durumunu güvendiğiniz ve size yardım edebileceğini düşündüğünüz kişilerle paylaşın.
- Yaşamış olduğunuz durum sizin suçunuz **DEĞİL**.

- Okul içerisinde veya dışarıda, sizin veya çevrenizde tanıdığınız bir arkadaşın böyle bir duruma maruz kaldığını düşünüyorsanız;
 - Okul Psikolojik Danışmanına
 - Öğretmeninize
 - Okul idaresine bilgi verebilirsiniz.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- ❑ Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar
- ❑ Sadece çekici,tatlı,güzel, açık giyinen çocuklar;onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif;yaramaz çocuklar İstismara maruz kalır
- ❑ Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Doğrular

- ❑ Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- ❑ Çocukların görünüşü yada davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olayları provoke etmekten dolayı çocuklar asla suçlanamazlar
- ❑ Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra,parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir:Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol,bir arkadaş yada akrabanın evi, çocuğun kendi evidir. Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda,oyun zamanları , banyo zamanı yada yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- ❑ Çocuklar kötü görünümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.
- ❑ Cinsel istismar vakaları her yerde yaşanmaz, bazı kültürlerde, ülkelerde yaşanır.

Doğrular

- ❑ Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı, normal görünümlü biridir. Genellikle 20-45 yaş arası evli sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen bir aile babasıdır.
- ❑ Cinsel istismara her kültürde, her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır. Kız çocuklarda **ensest**, erkek çocuklarda ise **pedofil** diğer istismar türlerinden daha sık rastlanmaktadır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.

Doğrular

- Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar...
“Hayattaki en kötü şey hafızayı değiştirememenizdir.” sözleri,çocukluğunda cinsel istismara uğramış bir yetişkine aittir.

Güvenliğinizi Nasıl Sağlarsınız?

- İnşaatlarda, boş, terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini, ayrıca aileden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmeyin
- Çevrede kötü insanlar olabilir ve sizi kandırmak için çeşitli hikayeler anlatabilirler. 'ailen kaza geçirdi seni oraya götüreyim, annenle konuştuk gelene kadar bizde kalmanı söyledi.' gibi hikayeler anlatabilirler.

- Sanal ortamlarda tanımadığınız insanlarla arkadaşlık yapmayın.
- MSN ve Facebook'ta özel görüntülerinizi paylaşmayın tanımadığınız kişilerle görüntülü görüşme yapmayın.
- Çok iyi tanımadığınız kişilerle baş başa vakit geçirmeyin.

- Ailenizin haberi olmadan kafelere,internet kafelere oyun salonlarına gitmeyin.
- Ailenizin bilgisi dahilinde gittiğinizde de yediklerinize ve içtiklerinize dikkat edin.
- Tanımadığınız ve güvenmediğiniz kişilerden ağrı kesici vs. ilaç alıp içmeyin.
- Geceleri geç saatte sokakta yalnız başınıza kalmayın.

‘Hayır’ diyebilme yöntemleri

HAYIR	“Hayır”, “Hayır teşekkürler” “Hayır olmaz”
MAZERET BİLDİRME	“Hayır teşekkürler, sigara dumanından çok rahatsız oluyorum, beni öksürtüyor.”
ATLATMA	“Hayır, teşekkürler, şimdi değil.”
KONUYU DEĞİŞTİRMEK	“Hayır teşekkürler, ben bir bardak su alabilir miyim?”
HAYIR TEKRARI	“Hayır içmiyorum. Hayır teşekkürler.”
YÜRÜYÜP GİTMEK/ ORTAMDAN SAKINMAK	“Hayır” de ve ortamı terk et.

TCK Madde 96

- Madde 96- (1) Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.
- (2) Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin;
 - a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,
 - b) Üstsoy veya altsoya, babalık veya analığa ya da eşe karşı,
- İşlenmesi halinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Yardım Alabileceğiniz Kurum ve Kuruluşlar

- 112 Acil Yardım
- 183 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- Polis Merkezleri
- Savcılık
- Okuduğunuz Okul Müdürlükleri